

LIGA ZARUSKIEGO

Nr 6, listopad 2017r.

Szkoła Podstawowa nr 3

ul. Bobrza 27, 54-220 Wrocław

Drodzy Czytelnicy!

*Oddajemy w Wasze ręce kolejny numer gazetki szkolnej.
Wydanie to poświęcone jest patronowi naszej szkoły- wielkiemu
Polakowi- Mariuszowi Zaruskiemu. Niech postać ta będzie dla nas
wszystkich wzorem do naśladowania!*

Skład redakcji (pod opieką p. Sylwii Mechel-Bielak):

Maja Barska, 4d, Alicja Wójcik, 4d, Malwina Tabisz, 5c, Zuzanna Wesoła,
6a, Natalia Dokurno, 6b, Anna Kosiek, 6b, Iga Pałka, 6b

ENGLISH CORNER redagują (pod opieką p. Jaonny Stencel):

Maja Omelaniuk, 5d, Maciej Opaliński, 6c, Maksymilian Kowalski, 6d

Kilka zdań o Mariuszu Zaruskim

Mariusz Zaruski urodził się 31 stycznia 1867 r. Mariusz Zaruski miał dwoje rodzeństwa Stanisława i Bolesława. Miał również dwoje kochających rodziców Seweryna i Eufrozyne.

Był człowiekiem o wielu pasjach. Zajmował się żeglowaniem, malowaniem, tatarnictwem oraz dowodzeniem w Wojsku Polskim. Poza tym pasjonował się fotografią, narciarstwem, pisaniem powieści Podróżował po Tatrach, żeglowaniem po morzach. Jego statek nazywał się *Zawisza Czarna*.

Poprzez zamięłowanie do gór i pomaganie innym stworzył „TOPR” czyli Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe. Wraz z żoną Izabelą Kietlińską prowadził pensjonat w górach.

Aresztowany przez NKWD, zmarł w więzieniu 8 kwietnia 1941r.

Opracowała: Malwina Tabisz, 5c

SZKOLNI ZWIADOWCY

Witam wszystkich. Jak (tak myślę) wszystkim wiadomo, a przynajmniej uczniom SP3 niedawno obchodziliśmy 30 rocznicę nadania imienia i sztandaru naszej szkole. Z tej okazji uczniowie klas 6 (grali główne role) odegrali przedstawienie.

Na początek napiszę, że odbyły się dwa przedstawienia. Na pierwsze przyszły tzw. „Ważne osobistości”. Natomiast na drugie przedstawienie przyszliśmy my – uczniowie SP3. A więc tak:

Uczniowie klasy 6 odegrali role rozmówców i... uwaga uwaga... Mariusza Zaruskiego. Ten ostatni miał nawet namalowane wąsy □ Siedzieli w kawiarence i przedstawiali swoje kwestie. Inni uczniowie (którzy też włożyli pracę w przedstawienie) prezentowali swoje:

1. Szkolny chór zaśpiewał piosenkę pod tytułem „Nad Tatrami”.
2. Uczniowie klasy 3 e zatańczyli taniec „W murowanej piwnicy” w strojach góralskich.
3. Znana wszystkim sekcja pływania synchronicznego pokazała układ taneczny (wyjątkowo na łądzie) z szarfami przypominającymi morskie fale.
4. Anna Doroszko z klasy 6 wyrecytowała wiersz pt. „Nie wszyscy”, a potem „Nasz generał” (ten wiersz napisał uczeń naszej szkoły – Maciej Opaliński)

5. I na końcu bardzo ważne – poczet sztandarowy. To on najbardziej wzruszył naszego patrona.

Zostały poruszone kwestie największych zainteresowań i zamiłowań Zaruskiego:

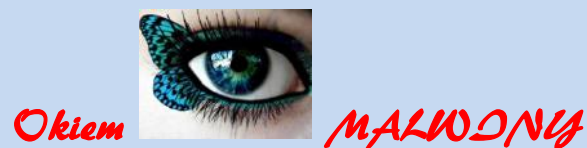
- morze

- góry

-sztuka

No to było by na tyle. Do zobaczenia!

Anna Kosiek 6b

Od nadania naszej szkole imienia Mariusza Zaruskiego oraz sztandaru minęło już 30 lat. Z tej okazji odbył się jubileusz, podczas którego prezentowali się uczniowie naszej szkoły.

Maks Kowalski wcielił się w rolę patrona naszej szkoły Mariusza Zaruskiego. Wypadł bardzo dobrze.

Uczniowie 3e zaprezentowali się w tańcu góralskim.

Uczennice klas 6 i 7 zaprezentowały taniec fal na morzu

Ania Doroszko recytowała dwa wiersze o Mariuszu Zaruskim. Pierwszy tekst nawiązywał do pobytu Mariusza Zaruskiego na Syberii . Natomiast drugi tekst był powiązany z działalnością generała Mariusza Zaruskiego.

W tym dniu, oprócz Mariusza Zaruskiego na scenie był bardzo ważny element -sztandar naszej szkoły. Z jednej strony sztandaru jest godło Polski na biało-czerwonym tle. Natomiast z drugiej strony umieszczona jest szarotka w kole sterowym statku, a dookoła napis: "Szkoła Podstawowa im. Mariusza Zaruskiego".

Jak dobrze znasz Mariusza Zaruskiego?

Oto krótki quiz, dzięki któremu sprawdzisz swoją wiedzę na temat Mariusza Zaruskiego. Swoje odpowiedzi możesz sprawdzić na dole strony.

1. Jak nazywał się żaglowiec Mariusza Zaruskiego?

- a) Gwarek
- b) Zawisza Czarny
- c) Dar Pomorza

2. Czy Mariusz Zaruski miał rodzeństwo?

- a) Miał dwóch braci
- b) Miał siostrę
- c) Nie miał, był jedynakiem

3. Kim był Mariusz Zaruski?

- a) Żeglarz, lekarz, podróżnik
- b) Taternik, ułan, żeglarz
- c) Sportowiec, aktor, pisarz

4. Jak nazywała się organizacja, którą Zaruski założył?

- a) Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (GOPR)
- b) Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (WOPR)
- c) Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (TOPR)

5. Czy miał żonę? Jak tak to jak miała na imię?

- a) Miał, Stanisławę
- b) Miał, Izabelę
- c) Mariusz Zaruski nie miał żony.

Pytania ułożyła: Iga Pałka, 6b

ANKIETA

W klasach 7 przeprowadziliśmy ankietę nt. „Jak dobrze znasz swojego patrona?” Ankietowanym zadaliśmy pięć prostych pytań.

Oto wyniki naszej ankiety:

1. Jakie były dziedziny zainteresowania Mariusza Zaruskiego (wymień minimum 3) **wiedziało 97% na 100%**
2. Jak nazywał się żaglowiec Mariusza Zaruskiego **90% na 100%**
3. Jaką nazwę nosi górską organizacja w której Mariusz Zaruski był założycielem **76% na 100%**
4. W jakich okolicznościach zmarł Mariusz Zaruski **48% na 100%**
5. W którym roku Mariusz Zaruski został naszym patronem **82% na 100%**

Opracowała: Natalia Dokurno, 6b

Spróbuj potrawy, którą jadał Zaruski!

Nasz patron dużą część życia spędził w Ukrainie. Jedno z najbardziej znanych w tym kraju dań to **Pielmieni**, czyli rodzaj pierogów, który jest też częsty w Rosji.

Oto łatwy przepis!

Przygotuj:

§ 1 kg mielonej wołowiny lub wieprzowiny

§ 700 g przesianej mąki

§ 200 ml ciepłej wody

§ łyżka soli

§ Sól i pieprz – do przyprawienia farszu

§ 80 ml rosołu lub wywaru warzywnego

§ 1 żółtko

Najpierw **przygotowujemy farsz**: do mięsa dodajemy 80 ml rosołu albo wywaru warzywnego. Dodajemy żółtko, pieprz i sól. Farsz powinien być w dotyku miękki i jednolity.

Teraz **przygotowujemy ciasto**. Mąkę mieszamy z solą i powoli dodajemy wodę o letniej temperaturze. Ciasto wyrabiamy długo, do momentu aż swobodnie będzie odchodzić od rąk.

Dobrze wyrobione ciasto jest miękkie i jednolite. W przekrojonym cieście powinna być widoczna duża ilość drobnych dziurek.

Ciasto dzielimy na 3 części. Te części, których nie używamy trzeba zostawić pod przykryciem. Ciasto rozwałkować na grubość ok. 2 mm i szklanką odciskamy kształt krążka, na które będziemy wykładać farsz. Ciasto nie powinno być za cienkie. Jeżeli po nałożeniu farszu i uformowaniu uszka ciasto prześwituje, to znaczy, że jest ono za cienkie i może pękać podczas gotowania.

Pielmieni układam blisko siebie na drewnianej desce oprószonej mąką. Same pielmieni też mocno posypujemy mąką. W taki sposób można je przechowywać w zamrażalniku nawet przez kilka miesięcy.

Aby ugotować pielmieni: nastawiamy garnek z wodą i czekamy, aż zacznie ona wrzeć. Wodę solimy i wrzucamy pierogi. Pielmieni mieszamy drewnianą łyżką. Jeżeli użyjesz metalowej, to jest spora szansa, że delikatne ciasto się rozerwie. Pielmieni są gotowe w momencie kiedy wszystkie wypłyną na wierzch i odczekasz 3 minuty. Ważne jest to, żeby pielmieni miały wystarczająco dużo swobody w garnku.

Takie danie najlepiej smakuje z odrobiną śmietany lub posmarowane roztopionym masłem. Można też posypać koperkiem albo uprażoną cebulką – oczywiście co kto lubi.

Smacznego!

Zebrała: Iga Pałka, 6b

źródło przepisu: www.przepisytradycyjne.pl

źródło zdjęcia: www.przyslijprzepis.pl

Szkoły imienia Mariusza Zaruskiego

Mariusz Zaruski to wielki Polak. Pionier żeglarstwa, taternik, fotografik, malarz, poeta, prozaik, generał WP. Przyjaciół dzieci, młodzieży, inspirator dla dorosłych, dlatego wiele szkół w naszym kraju obiera sobie jego postać na patrona.

Dla przykładu mamy szkołę podstawową im. Mariusza Zaruskiego nr 141 w Łodzi.

Szkoła ta ma namalowaną łódź płynącą z podniesionymi żaglami na tle gór. Łódź jest wpisana w koło sterowe żaglowca. Z prawej strony sterowego koła zaczepiona jest kotwica.

Szkoła podstawowa im. Mariusza Zaruskiego nr 53 w Warszawie ma logo

w kształcie koła. Wewnątrz którego na białym tle w kolorze granatowym przedstawiony jest Mariusz Zaruski z dziećmi. Całe logo jest granatowo białe.

Szkoła podstawowa im. Mariusza Zaruskiego nr 1 w Gdańsku. Logo

podobne jest do stempla pocztowego. Jest okrągłe na środku jest kotwica i czekan oraz piórko.

Wiele szkół w ten sposób upamiętnia postać Mariusza Zaruskiego co przyczynia się do współtworzenia naszej tożsamości narodowej.

Kącik poetycki

Poeta może być każdy...W szkolnym konkursie literackim na wiersz o życiu i działalności Mariusza Zaruskiego wygrał nasz kolega z klasy 6c – Maciej Opaliński. Serdecznie gratulujemy. Poniżej zamieszczamy zwycięski utwór.

Nasz Generał

*Chodź pod zaborem rosyjskim urodzony,
Miłości do ojczyzny przez ojca nauczony.
Od najmłodszych lat ze stryjem w konspiracji
Skutecznie opierał się rusyfikacji.*

*Gdy w Odessie Sztuki Piękne studiował,
Wciąż morze, port i marynarzy malował,
Aż sam zapragnął zostać żeglarzem
I życie swoje związać z morzem.*

*Za miłość do ojczyzny wielką cenę zapłacił,
Car mu wygnaniem nad Morze Białe odpłacił.
Tam na arktycznym zeszaniu
Doskonalił się w morskim powołaniu.*

*Kiedy Generał wychodził w morze,
Wzbijał się nad nim biały orzeł.
Czuwał by toń łagodna była
I Nadzieja cała do portu wróciła.*

*Wrócił i Generał na ziemię swoje,
Gdzie już z małżonką dzielił trudy i znoje.
Z tęsknoty za morzem rozkochał się w Tatrach,
Gdzie z wielu szczytów zjechał na nartach.*

*Pod jego baczny wzrokiem
Stanoło schronisko nad Morskim Okiem.
A że urwisko żadne straszne mu nie było,
Więc na stworzeniu TOPR-u się skończyło.*

*Choć zasłużonym już człowiekiem był,
Wśród harcerzy nadal żył.
I jako kapitan Zawiszy Czarnego
Przepłynął wody morza niejednego.*

*Dziś dla nas młodych, może wzorem być,
Byśmy wiedzieli jak godnie żyć.*

ENGLISH CORNER

Find out more about Mariusz Zaruski

I think every student in our school knows that Mariusz Zaruski is our school's patron. This year marks the 150th anniversary of his birth. To commemorate his achievements, year 2017 was named the Year of General Mariusz Zaruski. Do you know who he was and why he was valued? General Zaruski was a versatile person. He was a painter, poet, sailor, mountaineer and speleologist. He was called "the human of two environments", because his best passions were sea and mountains. He was a mountain rescuer and one of the first skiing instructors. He created TOPR. He was also a great patriot. He devoted himself to state and social activities. He was exiled to Archangielsk (Russia) for a patriotic activity during the Russian occupation. He was a scout instructor and youth educator. He tried to transfer patriotic value and fortitude to young people. These values accompanied him his whole life.

In Poland General Zaruski is a very famous and respected figure. Many schools and scout's groups accepted his name as their patron. There are also many places named after his name. Some of these are:

- Park in Łódź,
- Street, Tourist House of PTTK and Grave in the Cemetery of the Deserved in Zakopane,
- Youth Cultural Center in Stargard,
- The Memorial, The Street and Yacht Pool in Gdynia,
- Rysa Zaruskiego in the Tatra Mountains.

This year Polish Post Office created a stamp to commemorate 150th anniversary of Mariusz Zaruski's birth.

I wanted to find out if General is famous in other countries. I searched the Internet and I wrote to people who know his biography very well (for example: K. Dębski - Chief of Shipowner's Office "Generał Zaruski" and W.Szatkowski- organizer of exhibition of M. Zaruski in Zakopane). It turned out General is famous in other countries; though he is not as well known as in Poland. You can find traces of General in Chersoń in Ukraine, where he died. There is his symbolic grave, a memory board in a church and a bell "Generał Zaruski" founded by scouts. In my opinion the most valuable reminder of General is the sailing ship "Generał Zaruski" in Gdańsk.

The ship was built with General's initiative. It was transported to Poland after WW2. Nowadays, training cruises are being organised for youths from Poland and other countries as part of a student exchange programme. You have to be fifteen to be a member of the cruise. The ship can be visited in a port. This is a great time to meet the crew, hear "sea story" and learn the history of the ship and its patron.

Author: Maciej Opaliński 6C

Mariusz Zaruski- a Renaissance Man

Mariusz Zaruski was attracted by sea activities. He worked as a seaman on various ships. He travelled to regions like Siberia, China, Japan, India, Egypt and Syria.

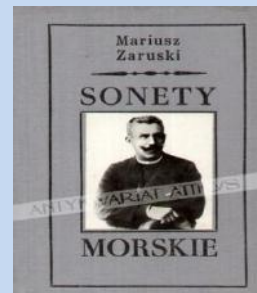
Mariusz Zaruski was also a poet and a writer. He wrote several textbooks for sailors and the first textbook of marine

navigation in Polish. His works include a collection of poems and novels about the Tatra mountains: "Na bezdrożach tatrzańskich" as well as marine novels and sonnets.

For many years he had been working as a mountain rescuer in Zakopane.

He was the first to reach the Kozi Wierch and Kościelec mountains. He organized the Tatra

Mountain Rescue
Service

Author: Daria
Omelaniuk 5D

English news:

Columbus Day (12th Oct.)

Columbus Day is a popular holiday in America. Christopher Columbus discovered America on 12th October 1492 - this date ends historical epoch: Dark Ages. Nowadays the festival is celebrated on the anniversary of his real discovery. Christopher Columbus was an Italian discoverer born in 1451 in Genua. The interesting thing is that he worked in a bank in his home town and then in Portugal - thanks for that he had the opportunity to sail for commercial purposes. He began to dream of discovering new lands, he thought that he was able to reach India. He had ambitious plans. Unfortunately, too ambitious. It can be said that he 'accidentally' discovered America. Columbus called the local people 'Native Americans', but in many languages 'this mistake' was preserved (in Polish "Indianie", French "Indiens"). But 'Native Americans' want to thank Columbus for the discovery of their new land. Officially, Columbus Day was established in 1905 (two years later that holiday becomes day off), but formally the first celebrations could be seen in 1792 (the three hundredth anniv. of the discovery of America). The noisiest and the most exuberant celebrations of Columbus Day take place in New York, U.S.A. – with lots of parades and many picnics (often with Italian food). The celebrations can be considered as American Patron's Day.

Sources of information:

<https://www.kalbi.pl/dzien-kolumba-w-ameryce>

<https://www.loc.gov/item/today-in-history/october-12>

https://en.wikipedia.org/wiki/Columbus_Day

Author: Maksymilian Kowalski 6D

PORA NA ZABAWĘ!

Przygotowała Alicja Wójcik,

Izabela Kietlińska
 To właśnie do niej jesteś najbardziej podobny (była żoną Mariusza Zaruskiego) . Jesteś delikatny, skromny i poufny. Gdy kogoś polubisz zaczynasz mu szybko ufać.

Eufrozyna Iwanicka
 To właśnie do niej jesteś najbardziej podobny (była matką Mariusza Zaruskiego) lubisz gotować, sterasz się dobrze uczyć innych, starasz się być patriotą i jesteś opiekuńczy. Bardzo kochasz swój dom.

Mariusz ZARUSKI
 To właśnie do niego jesteś najbardziej podobny. Masz wiele celi do osiągnięcia. Szybko przyswajasz wiedzę. Nieraz brak Ci silnej woli, a nieraz twoja wola jest zbyt silna. Masz wielu kolegów i kochasz przyrodę. Starasz się być patriotą.

Seweryn Zaruski
 To właśnie do niego jesteś najbardziej podobny (był ojcem Mariusza Zaruskiego) Jesteś opiekuńczy, nie lubisz jak ktoś ci mówi co masz robić, starasz się być patriotą.

Bolesław i Stanisław Zaruscy
 To do nich dwóch jesteś najbardziej podobny (to byli bracia Mariusza Zaruskiego). Lubisz towarzystwo innych. Nieraz bywasz niesforny, ale jesteś sprytny, masz dobre pomysły na zabawę i